

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 13.6.2013
COM(2013) 412 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**относно прилагането на Регламент (ЕО) № 1523/2007 за забрана на пускането на
пазара и вноса или износа от Общността на котешка и кучешка кожа и продукти,
съдържащи такава кожа**

(текст от значение за ЕИП)

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно прилагането на Регламент (ЕО) № 1523/2007 за забрана на пускането на пазара и вноса или износа от Общността на котешка и кучешка кожа и продукти, съдържащи такава кожа

(текст от значение за ЕИП)

1. КОНТЕКСТ

Регламент (ЕО) № 1523/2007¹ забранява пускането на пазара и вноса или износа от Общността на котешка и кучешка кожа и продукти, съдържащи такава кожа.

Забраната бе приета, за да се отговори на опасенията на европейските граждани, които смятат котките и кучетата за домашни любимци, поради което не желаят да купуват изделия, съдържащи котешка или кучешка кожа.

Така мерките за забрана на котешка и кучешка кожа и продукти, съдържащи такава кожа, бяха уеднаквени на равнището на ЕС, след като петнадесет държави членки² приеха национални разпоредби с цел да се ограничат производството и търговията с тези видове кожа.

Котешката и кучешката кожа не се различават лесно от други видове кожа или от синтетични материали, използвани като имитация на кожа. Това важи особено в случаите, когато кожата служи за подплата или за орнамент на облекла (напр. яка на палто) или се поставя върху играчки или аксесоари (напр. ключодържатели с пухкави животни).

Забраната на котешка и кучешка кожа се прилага в Европейския съюз от 31 декември 2008 г.

В член 7 от регламента се посочва следното: *„Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета относно прилагането на настоящия регламент, включително на митническите действия, свързани с него, не по-късно от 31 декември 2010 г.“*. Настоящият доклад на Комисията е изготвен в изпълнение на това изискване.

В него се представя обзор на прилагането на забраната на котешка и кучешка кожа в ЕС през 2009 г. и 2010 г. Приемането на настоящия доклад бе забавено поради необходимостта държавите членки да съберат достатъчно информация относно прилагането на забраната. Някои данни бяха получени едва в началото на 2012 г., поради което извършването на пълен анализ стана възможно едва през 2012 г.

В доклада се описват мерките за изпълнение, въведени от държавите членки, за да се предотвратят пускането на пазара, вносът в Съюза или износът от него на котешка и кучешка кожа и продукти, съдържащи такава кожа.

¹ Регламент (ЕО) № 1523/2007 от 11 декември 2007 г. за забрана на пускането на пазара и вноса или износа от Общността на котешка и кучешка кожа и продукти, съдържащи такава кожа; ОВ L 343, 27.12.2007 г., стр. 1.

² Докладът обхваща прилагането на регламента през периода 2009—2010 г.

По-специално, докладът съдържа преглед на методите за анализ, използвани в държавите членки за идентификация на животинския вид, от който произхождат кожите, както и на санкциите, които се прилагат в случай на нарушения. В него се изтъкват основните проблеми при прилагането, за които заинтересованите страни и държавите членки уведомиха Комисията.

Накрая, в доклада се посочва какво е според главните заинтересовани страни въздействието от прилагането на настоящия регламент.

2. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

Основна отговорност за прилагането на забраната³ носят държавите членки.

От тях освен това се изисква:

- да информират Комисията за използваните от тях аналитични методи за идентификация на вида, от който произхождат кожите (член 5 от регламента),
- да установяват правилата относно санкциите, приложими при нарушения на регламента, и да нотифицират Комисията за тези правила (член 8 от регламента).

3. МЕТОДИКА

При изготвянето на доклада Комисията използва следните източници на информация:

- отговорите на държавите членки на изпратения през 2011 г. от Комисията въпросник относно прилагането на забраната на котешка и кучешка кожа през 2009 г. и 2010 г.⁴,
- изпратената от държавите членки информация относно санкциите, които се прилагат при нарушение на регламента,
- получената от Комисията кореспонденция от заинтересованите страни или от държавите членки,
- резултатите от срещата⁵, организирана от Комисията на 18 януари 2012 г. с цел прилагането на забраната да се обсъди с представители на държавите членки и с главните заинтересовани страни⁶.

4. ПРИЛАГАНЕ НА ЗАБРАНАТА

4.1. Контрол в държавите членки

Държавите членки трябваше да създадат системи за контрол с цел прилагане на забраната, което означаваше преди всичко проверките във връзка със забраната да се интегрират в съществуващите системи за контрол. Това ще бъде разгледано в следващите раздели от доклада.

³ „Забраната“ означава „забраната на котешка и кучешка кожа“. Това важи за останалата част от текста.

⁴ Отговориха всички държави членки с изключение на Гърция.

⁵ Дневният ред и презентациите от срещата са публикувани на следната страница в интернет: http://ec.europa.eu/food/animal/welfare/seminars/docs/agenda_implementation_ban_cat_dog_fur_en.pdf

⁶ Списъкът на организациите, чиито представители присъстваха на срещата, е поместен в приложението към доклада.

Мерките, предприети в отделните държави членки, се отличаваха по степен на подробно разработване. По-конкретно, дейности, свързани с осигуряване на обучение, изготвяне на процедури и разпространение на информация, бяха осъществени в ограничен брой държави членки.

Голяма част от котешката и кучешката кожа и продуктите, съдържащи такава кожа, са с произход от трети държави, поради което основната цел на системите за контрол, въведени в държавите членки, е в ЕС да се предотврати незаконният внос с търговска цел на котешка и кучешка кожа от трети държави. Тъй като няма доказателства за производство на котешка и кучешка кожа в самия ЕС, вероятността от износ е само теоретична.

4.1.1. *Национални разпоредби за забрана на котешка и кучешка кожа*

Националните разпоредби за забрана на котешка и кучешка кожа, действащи в съответните държави членки преди приемането на регламента, бяха отменени и/или изменени. С влизането си в сила регламентът даде възможност правилата във връзка със забраната да се уеднаквят на равнището на ЕС. Чрез него се улесняват задачите на длъжностните лица, които извършват контрола, както и на стопанските субекти, които законно търгуват с кожа, кожени изделия или имитация на кожа.

4.1.2. *Санкции, които се прилагат при нарушения на забраната*

Държавите членки отговарят за определянето на санкции, които се прилагат при нарушения на разпоредбите на регламента. Санкциите трябва да бъдат ефективни, пропорционални на нарушенията и да имат възпиращ ефект.

Повечето държави членки извършиха изменения в националните си нормативни уредби с цел да въведат административни и/или наказателни санкции за нарушения на забраната. В други държави членки вече действаха общи санкции по отношение на вноса или пускането на пазара на незаконни стоки, които могат да се прилагат при нарушения на този регламент.

Административните санкции се изразяват предимно в налагане на глоби на стопански субекти и не изключват възможността от наказателни санкции.

За да се наложат наказателни санкции, е необходимо случаят да се предаде на национален съд. Както се вижда от таблица 1, степента на приложимите санкции варира значително в отделните държави членки.

Накрая, всички държави членки разполагат със законови правомощия да изземат незаконни продукти и да изискват тяхното унищожаване.

Таблица 1: Обобщение на санкциите, които се прилагат в държавите членки при нарушения на забраната на котешка и кучешка кожа

Санкции	Размер на санкциите
Административни санкции	От 250—500 EUR до 20 000 EUR
Наказателни санкции	Глоби в размер от 1500 EUR до 40 000 EUR Лишаване от свобода за срок от 4 месеца до 3 години

Източник: отговорите на държавите членки на изпратения от Комисията въпросник относно прилагането на забраната

4.1.3. *Компетентни органи, отговарящи за прилагането на забраната*

Тъй като първостепенната цел на контрола е да се предотврати незаконният внос в Съюза на котешки и кучешки кожи от трети държави, основните компетентни органи, определени от държавите членки да отговарят за прилагането на забраната, са митническите органи или митническите и ветеринарните органи.

Митническите органи отговарят за разкриването на евентуални незаконни търговски пратки с произход от трети държави, за които съществува подозрение, че съдържат котешки и кучешки кожи. Опитът им, натрупан в други области при предотвратяването на незаконен внос, е важен фактор за разкриването на пратки, представляващи риск. Ако се появи подозрение, митническите органи извършват проверки. С оглед на това контролните процедури, насочени срещу вноса на котешки и кучешки кожи, бяха интегрирани в общите митнически процедури, които вече съдържат проверки, основаващи се на преценка на риска. Тъй като извършените проверки са малко на брой, прилагането на забраната едва ли е увеличило натоварването на митническите органи.

В случаите, когато участваха ветеринарните органи, те отговаряха предимно за физическата проверка на съмнителните пратки, както и за вземането и изпращането на проби за анализ при необходимост.

В случаите, които изискваха участието на различни компетентни органи, голяма част от съответните държави членки взеха мерки, гарантиращи сътрудничеството и обмяна на информация.

4.1.4. *Обучение и процедури*

На равнището на ЕС Комисията включи мерките за контрол във връзка със забраната в европейската електронна база данни за митническата тарифа (ТАРИК)⁷.

ТАРИК е многоезична база данни, до която длъжностните лица и стопанските субекти имат достъп чрез интернет и в която са интегрирани мерките за ограничаване на вноса и износа. През 2009 г. на равнището на ЕС бе съставен списък на продуктите и на кодовете⁸ по Комбинираната номенклатура на стоки, за които съществува подозрение, че съдържат котешка и кучешка кожа. Списъкът беше интегриран в ТАРИК.

Няколко държави членки изтъкнаха, че базата данни ТАРИК им е била полезна при разкриването на евентуални незаконни пратки. Една държава членка обаче отбеляза, че списъкът на стоките, за които съществува подозрение, че съдържат котешка и кучешка кожа, и на съответните кодове по КН, е твърде подробен.

Когато длъжностно лице, извършващо проверка на внос или износ на кожа, зададе в базата данни ТАРИК продукт или код по КН, който е включен в гореспоменатия списък, тя показва, че трябва да се провери дали стопанският субект в митническата си декларация е сложил отметка в полето, с което в

⁷ Базата данни ТАРИК е на разположение в интернет на адрес:
http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_duties/tariff_aspects/customs_tariff/index_en.htm

⁸ При декларирането пред митниците в Съюза стоките по принцип трябва да се класират по Комбинираната номенклатура (КН). Стоките за внос и износ трябва да се декларираат, като се посочва в коя подпозиция от номенклатурата попадат.

съответствие с Регламент (ЕО) № 1523/2007 заявява, че внасяните или изнасяните кожи не са от котки и кучета.

Освен ТАРИК някои държави членки издадоха за своите служители насоки и информация относно прилагането на забраната. Те включват практически указания за извършването на проверките, както и информация за разпоредбите на регламента и на националното законодателство. Пример за такъв документ е на разположение в интернет на адрес:

<https://findok.bmf.gv.at/findok/targetSearchSubmit.do;jsessionid=9605F10870FC605A9F5E848516744BF5>

4.1.5. *Аналитични методи за установяване на животинския вид, от който произхожда кожата*

Държавите членки използваха следните аналитични методи за идентификация на животинския вид, от който произхожда кожата:

- визуална идентификация,
- микроскопска идентификация на косъма,
- анализ на ДНК (полимеразна верижна реакция — ПВР),
- идентификация на животинския вид чрез MALDI-TOF маспектрометрия.

Списъкът на методите и лабораториите, използвани в отделните държави членки, е поместен в приложение I към доклада.

Държавите членки използваха предимно микроскопски анализ, анализ на ДНК и идентификация на животинския вид чрез MALDI-TOF маспектрометрия. Всеки от тези методи има своите силни и слаби страни в зависимост от вида на взетите проби, изискваната степен на идентификация, повторемостта и съответните разходи.

Чрез **микроскопска идентификация на косъма** може да се определи дали пробата съдържа животинска или синтетична кожа.

Чрез **анализ на ДНК** може да се установи дали пробата произхожда от домашна котка или домашно куче, както и да се определи животинският вид, от който произхожда кожата, при условие че са налице праймерите, специфични за конкретния вид. Посредством този метод могат да се отличат пробите от кожа от домашно куче от пробите от кожа от лисица, койот, чакал и енотовидно куче, но не могат да се отличат пробите от кожа от домашна котка от пробите от кожа от хибриди между домашна и бенгалска котка. За да бъде успешен анализът на ДНК, се изисква определено минимално количество и качество на изолираната ДНК, а това понякога може да представлява проблем, ако пробата е взета от обработена (напр. боядисана) кожа.

В сравнение с анализа на ДНК **идентификацията на животинския вид** чрез MALDI-TOF маспектрометрия дава възможност за идентификация на по-голям брой животински видове и за разпознаване на животинския вид, от който произхожда кожата, дори ако тя е обработена.

Различните аналитични методи бяха представени на срещата на заинтересованите страни и държавите членки, която Комисията организира на 18 януари 2012 г. Подробна информация за тях е публикувана в интернет на адрес:

Размерът на разходите за аналитичните методи, използвани за идентификация на котешка и кучешка кожа, е посочен в следната таблица.

Таблица 2: Разходи за аналитичните методи за идентификация на животинския вид, от който произхожда кожата

Метод	Разходи
Микроскопски анализ	30—60 EUR
Идентификация на животинския вид чрез MALDI-TOF маспектрометрия	150—250 EUR
Анализ на ДНК	150—1075 EUR

Източник: отговорите на държавите членки на изпитания от Комисията въпросник относно прилагането на забраната

Повечето държави членки определиха на своя територия по една лаборатория, в която длъжностните лица могат да изпращат проби за установяване наличието на котешка и кучешка кожа. Няколко държави членки предпочетоха да възложат анализа на пробите на лаборатория, намираща се в друга държава членка, или обмислят такава възможност, тъй като понастоящем в техните лаборатории липсва необходимият експертен опит, а и броят на пробите за анализ е малък.

4.1.6. *Разпространение на информация*

Както вече бе споменато, стопанските субекти имат достъп по интернет до базата данни за митническата тарифа (ТАРИК). Чрез ТАРИК те могат да ползват и регламента и да се осведомят, че ако искат да внасят или изнасят кожи, трябва да посочат в данъчната декларация, че стоките, които възнамеряват да внасят или да изнасят, не съдържат котешка и кучешка кожа.

Няколко държави членки освен това предоставиха информация на евентуалните заинтересовани стопански субекти, вносителите, търговците на дребно и потребителите. Информационни материали бяха публикувани в държавните вестници, както и на официални интернет страници на държавите членки.

4.2. **Резултати от проверките**

Контролната дейност на държавите членки беше съсредоточена върху вноса. Освен това в Съюза бяха извършени проверки в търговската мрежа на дребно.

При необходимост бяха вземани проби за анализ, за да се потвърди наличието на котешка и кучешка кожа. Незаконните продукти бяха иззети и след идентификацията — унищожени. При установени нарушения бяха наложени санкции.

Таблиците по-долу съдържат обобщение на резултатите от проверките, извършени от държавите членки. Държавите членки не предоставиха

конкретни данни за откритите количества котешка и кучешка кожа и за наложените санкции.

Таблица 3: Проверки, извършени за предотвратяване на незаконен внос с търговска цел на котешка и кучешка кожа

Година	Брой на проверените вносни търговски пратки	Брой на вносните търговски пратки, от които са взети проби за анализ	Брой на пратките, които не са приети за внос	Брой на иззетите пратки	Брой на унищожените вносни пратки
2009 г.	9687	0	1	0	0
2010 г.	25 275	5	2	67	0

Източник: отговорите на държавите членки на изпратения от Комисията въпросник относно прилагането на забраната

Таблица 4: Проверки за незаконно пускане на котешка и кучешка кожа на пазара в ЕС

Година	Брой на проверките, извършени в магазини и при търговци на дребно	Брой на пратките, от които са взети проби за анализ	Брой на търговските пратки, иззети от магазини и от търговци на дребно ⁹	Брой на унищожените търговски пратки от магазини и от търговци на дребно ¹⁰	Брой на целевите проверки на уебсайтове за продажба по интернет	Брой на целевите проверки на пакети, изпратени по пощата
2009 г.	119	46	66	56	0	0
2010 г.	169	52	40	28	0	0

Източник: отговорите на държавите членки на изпратения от Комисията въпросник относно прилагането на забраната

⁹ От иззетите пратки не във всички случаи са вземани проби за анализ, тъй като е възможно тези пратки да не съответстват на изискванията по причини, различни от положителните резултати от анализа.

¹⁰ От унищожените пратки не във всички случаи са вземани проби за анализ, тъй като е възможно тези пратки да не съответстват на изискванията по причини, различни от положителните резултати от анализа.

Таблица 5: Брой на анализираните проби

Държава членка	Брой на анализираните проби	
	2009 г.	2010 г.
Австрия	1	10
Чешка република	0	1
Германия	1	
Дания	Общо 15 за 2009 г. и 2010 г.	
Финландия	0	2
Франция	46 (от които 17 не съответстват на изискванията ¹¹)	20 (всички проби съответстват на изискванията)
Италия	20	
Обединено кралство	0	3
Общо	119	

Източник: отговорите на държавите членки на изпратения от Комисията въпросник относно прилагането на забраната

В сравнение с 2009 г. през 2010 г. броят на извършените проверки и броят на взетите и изпратени за анализ проби се увеличиха. През 2009 г. — първата година от действието на регламента — държавите членки предприеха мерки по организация на проверките, в резултат на което през 2010 г. степената на прилагане на регламента се повиши.

От изпратената от държавите членки информация се вижда, че стоките, при които най-често има подозрение за наличие на котешка и кучешка кожа, са якетата, палтата, шаловете, шалчетата, ключодържателите и кожата без косъм.

5. ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ С ПРИЛАГАНЕТО

Някои заинтересовани страни са на мнение, че не са извършени достатъчно проверки във връзка с пускането на котешка и кучешка кожа на пазара в ЕС, и по-конкретно — при продажбите по интернет.

Бе обсъден и въпросът за изискванията по отношение на етикетирването в рамките на предстоящото прилагане на Регламент (ЕС) № 1007/2011¹² с оглед на етикетирването на облекла, съдържащи малко количество кожа, както изискват държавите членки.

Регламент (ЕС) № 1007/2011 изисква да се обозначава наличието на нетекстилни части от животински произход при етикетирването или маркирането на текстилни продукти, съдържащи такива части, с цел да се даде възможност на потребителите да направят информиран избор. Етикетирването или маркирането следва да не бъде подвеждащо.

¹¹ Несъответствието означава, че пробата за наличие на котешка или кучешка кожа дава положителен резултат.

¹² Регламент (ЕС) № 1007/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 27 септември 2011 г. относно наименованията на текстилните влакна и свързаното с тях етикетирване и маркиране на текстилните продукти по отношение на техния влакнест състав (ОВ L 272, 18.10.2011 г., стр. 1—64).

6. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА РЕГЛАМЕНТА

Главните заинтересовани страни изтъкнаха положителното въздействие на регламента. Понастоящем забраната на котешка и кучешка кожа действа във всички държави членки. С регламента се уеднаквяват правилата и се улеснява дейността на стопанските субекти, които внасят или пускат на пазара в ЕС кожа или артикули, съдържащи кожени части. Както отбелязва Сдружението на европейските животновъди, отглеждащи животни за добив на кожа, забраната не влияе отрицателно върху търговията с кожа.

Становищата на заинтересованите страни дават основание да се смята, че въведената забрана и извършваните проверки от държавите членки значително намаляват опасността европейските потребители да закупят котешка или кучешка кожа.

7. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Държавите членки въведоха системи за контрол с цел да се прилага забраната. В повечето случаи те интегрираха свързаните с нея проверки в действащите системи за контрол, като предприеха следните мерки:

- изменения в националната нормативна уредба, с които бяха отменени предходните мерки на национално равнище за забрана на котешка и кучешка кожа и бяха въведени санкции,
- определяне на отговорни компетентни органи и длъжностни лица,
- определяне на аналитични методи и на лаборатории, където при подозрение тези методи се прилагат, за да се установи дали кожата произхожда от домашно куче или домашна котка,
- осигуряване на обучение и разработване на процедури за информиране на длъжностните лица, извършващи проверките,
- разпространение на информация за стопанските субекти и широката общественост.

Основната цел на системите за контрол е да се предотврати незаконният внос в Съюза на котешки и кучешки кожи от трети държави, тъй като голяма част от тази продукция е именно с такъв произход.

През 2009 г. и 2010 г. проверките в държавите членки бяха насочени предимно към предотвратяването на незаконния внос. Прякото участие на митническите органи и използването на базата данни ТАРИК от страна на стопанските субекти и държавите членки дават възможност за уеднаквено прилагане на забраната по отношение на незаконния внос.

Като цяло, прилагането на регламента оказва положително въздействие: той улесни дейността на стопанските субекти, тъй като замени няколко забрани на национално равнище, които се прилагаха чрез различни процедури. Както посочиха заинтересованите страни, забраната освен това допринесе за ограничаване на опасността европейските потребители да закупят котешка или кучешка кожа или продукти, съдържащи такава кожа.

**ПРИЛОЖЕНИЕ I: Методи, които се използват в държавите членки за
идентификация на котешка и кучешка кожа**

Номер	Държава членка	Метод, който се използва
1	Австрия	Микроскопска идентификация на косъма + обмисля се използването на анализ на ДНК
2	Белгия	В отговора на въпросника няма такава информация
3	България	Микроскопска идентификация на косъма + MALDI-TOF
4	Кипър	MALDI-TOF
5	Чешка република	Анализ на ДНК
6	Дания	Анализ на ДНК
7	Естония	Визуална идентификация + микроскопска идентификация на косъма
8	Финландия	Микроскопска идентификация на косъма
9	Франция	Микроскопска идентификация на косъма + анализ на ДНК
10	Германия	Анализ на ДНК + MALDI-TOF
11	Гърция	Не е отговорила на въпросника
12	Унгария	Микроскопска идентификация на косъма + анализ на ДНК
13	Ирландия	MALDI-TOF
14	Италия	Визуална идентификация + микроскопска идентификация на косъма + анализ на ДНК + MALDI-TOF
15	Латвия	Микроскопска идентификация на косъма
16	Литва	Микроскопска идентификация на косъма + обмисля се използването на анализ на ДНК
17	Люксембург	MALDI-TOF
18	Малта	Анализ на ДНК
19	Нидерландия	Микроскопска идентификация на косъма + MALDI-TOF
20	Полша	Визуална идентификация + анализ на ДНК
21	Португалия	Обмисля се възможността анализите да се възложат на лаборатория извън страната
22	Румъния	MALDI-TOF
23	Словакия	Микроскопска идентификация на косъма + анализ на ДНК + MALDI-TOF
24	Словения	Микроскопска идентификация на косъма + анализ на ДНК
25	Испания	Микроскопска идентификация на косъма + анализ на ДНК
26	Швеция	Анализ на ДНК + MALDI-TOF
27	Обединено кралство	Анализ на ДНК

Източник: отговорите на държавите членки на изпратения от Комисията въпросник относно прилагането на забраната

ПРИЛОЖЕНИЕ II: Списък на заинтересованите страни, с които са проведени консултации

Наименование на организацията
AEDT (Европейска асоциация на търговците на дребно на модни стоки)
COTANCE
GAIA
HSI Humane Society International (Международно хуманно общество)
IFTF (Международна федерация за търговия с кожи)
Сдружение на европейските животновъди, отглеждащи животни за добив на кожа
Euroleather
UNIC (Национален съюз на кожарската промишленост в Италия)
Фондация „Брижит Бардо“
IFAW (Международен фонд за хуманно отношение към животните)